

TRIBUNA
JOAN CARRERA

Recull de premsa

Convidada: Javier Madrazo

Grup Sant Jordi
de defensa i promoció
dels drets humans

EL PUNT **AVUI+**

El polític Javier Madrazo parlarà del compromís cristià en un ambient bel·ligerant a la Tribuna Joan Carrera

Catalunya Religió Dc. 20/09/2023

Fotografia: Tribuna Joan Carrera.

CR | El polític cristià **Javier Madrazo** serà el convidat de la nova edició del col·loqui 'Tribuna Joan Carrera'. El militant de l'HOAC parlarà sobre com viu un polític cristià el seu compromís en un ambient bel·ligerant. Catalunya Religió és una de les entitats convocants d'aquesta conferència que tindrà lloc el 24 d'octubre a les dues

del migdia. La sisena edició de la trobada serà en el seu format habitual: un dinar-col·loqui al restaurant Pomarada de Barcelona. Per a poder participar-hi cal **inscriure's prèviament**.

Javier Madrazo Lavín, casat, un fill i una filla. Militant de l'HOAC des de l'any 1983. Llicenciat en Filosofia Pura. Ha estat coordinador general d'EB-IU d'Euskadi (1995-2009), diputat del Parlament Basc en representació de la mateixa formació política (1994-2002) i conseller d'Habitatge i Afers Socials del Govern Basc (2001-2009). Va contribuir a la fundació de Gesto por la Paz d'Euskal Herria, moviment en què va ser coportaveu. Professor de Filosofia, Ètica i Diversificació Curricular en diferents centres públics.

L'acte amb el polític basc serà presentat per **M. Gabriela Serra**, mestra, activista social en diversos moviments socials. Militant de la GOAC. Ha estat diputada de la CUP al Parlament de Catalunya i presidenta de la Federació Catalana d'ONGD. Històrica militant de l'esquerra anticapitalista. Actualment és presidenta del Consell Català de Foment de la Pau i d'Observa, entitat en defensa dels drets humans dels presos i les preses.

Una vintena d'entitats convocants

La Tribuna Joan Carrera és una iniciativa conjunta del Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans i el diari *El Punt Avui*. I té per objectiu recollir i actualitzar les inquietuds constants en la trajectòria del bisbe **Joan Carrera**: la situació actual del cristianisme a Europa i al món com a fet religiós, difondre les experiències de diàleg, comunicació i participació social i, en definitiva, potenciar la presència del fet religiós en la nostra societat catalana. Entitats i institucions eclesials s'han adherit a aquesta iniciativa com a convocants i ja en són una vintena: la productora Animaset, l'entitat Centre Passatge, el Consell de Laics dels Caputxins de Catalunya, Cristianisme al segle XXI, Cristianisme i Justícia, el grup Effathà-cristiansdebase.cat, els Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació, El Pregó, el Punt Avui, la Fundació Albert Bonet, la Fundació Casa de la Misericòrdia, la Fundació Catalunya Religió, la Fundació Centesimus Annus, la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, la Fundació Joan Maragall, la Fundació Pere Tarrés, el Grup Cristià del Dissabte provinents del País Valencià, el Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans, Justícia i Pau, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, Santa Anna - Hospital de Campanya i la Unió de Religiosos de

Catalunya. "Hem estat capaços de sumar sinergies", valoren els impulsors de la iniciativa.

Joan Carrera (1930-2008) concebia l'eclesialitat en diàleg amb la societat. Per això sempre estava disponible per participar en debats, tertúlies, trobades i d'aquí naixia la seva preocupació per impulsar uns mitjans de comunicació cristians que oferissin una paraula serena i esperançada a la societat. La seva preocupació política partia d'aquests mateixos principis convençut del servei que podien fer a la societat les aportacions de l'humanisme cristià.

Actes, Societat, Barcelona, Tribuna Joan Carrera, Javier Madrazo, Grup Sant Jordi

RELIGIÓ

Ser cristià en un ambient bel·ligerant, nou tema de la Tribuna Joan Carrera

Mireia Rourera

BARCELONA

Com viu un polític cristià el seu compromís en un ambient bel·ligerant. Aquest és el títol de la conferència que el polític cristià basc Javier Madrazo Lavín, militant de l'HOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica) des de l'any 1983, farà en la sisena edició de la Tribuna Joan Carrera, que tindrà lloc el 24 d'octubre que ve.

Llicenciat en filosofia, Javier Madrazo Lavín ha estat coordinador general d'EB-IU del País Basc (1995-2009), diputat del Parlament Basc en representació de la mateixa formació política (1994-2002) i conseller d'Habitatge i Afers Socials del govern basc (2001-2009). Professor de filosofia, ètica i diversificació curricular en diferents centres públics, va contribuir a la fundació de Gesto por la

El polític cristià basc Javier Madrazo és el pròxim convidat de la Tribuna Joan Carrera ■ EPA

Paz de Euskal Herria, moviment en què va ser coportaveu.

L'acte serà presentat per Gabriela Serra, exdiputada de la CUP i històrica militant de l'esquerra anticapitalista, mestra,

militant de la GOAC (Germanor Obrera d'Acció Catòlica) i actualment presidenta del Consell Català de Foment de la Pau i d'Observa, entitat en defensa dels drets humans dels presos.

La Tribuna Joan Carrera és una iniciativa del Grup Sant Jordi i El Punt Avui amb el suport de 20 entitats i institucions lligades al cristianisme de base. L'objectiu d'aquests col·loquis és analitzar la situació actual del cristianisme a Europa i al món, difondre les expe-

riències de diàleg, comunicació i participació social, i, en definitiva, potenciar la presència del fet religiós en la societat catalana.

Totes les sessions de la Tribuna Joan Carrera menys una, la que va protagonitzar l'arquebisbe de Lima, Carlos Castillo Mattasoglio, que es va fer durant un sopar al claustre de la parròquia de Santa Anna, s'han fet en el decurs d'un dinar col·loqui en un cèntric restaurant del passeig de Gràcia de Barcelona. Durant el di-

nar el convidat fa la seva conferència i, després, atén les preguntes i qüestions dels convidats. Per a la pròxima edició, les inscripcions s'admetran fins al 19 d'octubre.

Sisena edició

Aquesta és la sisena edició de la Tribuna Joan Carrera, que pren el nom de qui va ser bisbe auxiliar de Barcelona; precisament, el 30 de setembre farà 15 anys que va morir.

En les edicions anteriors els convidats han estat el cardenal de Rabat, el salesià criat a Badalona Cristóbal López, que va parlar sobre la interreligiositat; el teòleg romanès Wilhelm Danca, que és expert en esglésies orientals i que va parlar sobre el conflicte entre Rússia i Ucraïna, i l'arquebisbe de Lima, Carlos Castillo Mattasoglio, "fill espiritual" del fundador de la teologia de l'alliberament, Gustavo Gutiérrez Merino, que va parlar sobre l'obertura al Perú d'hospitals de campanya semblants al de Santa Anna de Barcelona.

Dos altres convidats que van aixecar molta expectació van ser Nathalie Becquart, una religiosa francesa a qui el papa Francesc ha fet sotsecretària dels bisbes, que va parlar del sínode, i el teòleg i escriptor basc Jesús Martínez Gordo, que va parlar de què es juga l'Església en el pròxim sínode i el camí que ha iniciat l'Església d'Alemanya. ■

El 24 de octubre, almuerzo-coloquio en el restaurante Pomarada de Barcelona

Tribuna Joan Carrera celebra su Sexta sesión con Javier Madrazo como invitado en Barcelona

Javier Madrazo

TRIBUNA JOAN CARRERA, celebra su Sexta sesión con un almuerzo-coloquio en el restaurante Pomarada de Barcelona (Passeig de Gràcia, 78 principal) que se celebrará el próximo martes 24 de octubre de las dos a las cuatro de la tarde

El invitado, Javier Madrazo, político cristiano vasco, hablará sobre "cómo vive un político cristiano su compromiso en un ambiente beligerante"

Será presentado por M. Gabriela Serra, maestra, activista social en diversos movimientos sociales. Militante de la GOAC

23.09.2023

TRIBUNA JOAN CARRERA, celebra su Sexta sesión con un almuerzo-coloquio en el restaurante Pomarada de Barcelona (Passeig de Gràcia, 78 principal) que se celebrará el próximo martes 24 de octubre de las dos a las cuatro de la tarde.

Te regalamos 'Informe RD – Claves del Sínodo de la
Sinodalidad'

HAZTE SOCIO/A AQUÍ

El invitado es Javier Madrazo, político cristiano vasco

Javier Madrazo Lavín, casado, un hijo y una hija. **Militante de la HOAC desde el año 1983**. Licenciado en Filosofía Pura. Ha sido coordinador general de EB-IU de Euskadi (1995-2009), diputado del Parlamento Vasco en representación de la misma formación política (1994-2002) y consejero de Vivienda y Asuntos Sociales del Gobierno Vasco (2001-2009). **Contribuyó a la fundación de Gesto por la Paz de Euskal Herria**, movimiento en el que ejerció de co-portavoz. Profesor de Filosofía, Ética i Diversificación Curricular en diferentes centros públicos.

Nos hablará sobre "**Cómo vive un político cristiano su compromiso en un ambiente beligerante**".

Será **presentado por M. Gabriela Serra**, maestra, activista social en diversos movimientos sociales. Militante de la GOAC. Ha sido diputada de la CUP en el Parlamento de Cataluña y presidenta de la Federación Catalana de ONGD.

Histórica militante de la izquierda anticapitalista. Actualmente es presidenta del Consell Català de Foment de la Pau i d'Observa, entidad en defensa de los derechos humanos de los presos y las presas.

La **TRIBUNA JOAN CARRERA** es una iniciativa conjunta del Grup Sant Jordi, del diario El Punt Avui y de entidades e instituciones más que firman este mensaje. El objetivo de estos coloquios es analizar la situación actual del cristianismo en Europa y en el mundo, difundir las experiencias de diálogo, comunicación y participación social y, en definitiva, potenciar la presencia del hecho religioso en la sociedad catalana.

TRIBUNA JOAN CARRERA

Com viure la fe des de la política, tema de la Tribuna Joan Carrera amb Javier Madrazo

Description

Ser polític i manifestar-se obertament com a cristià, tot i les hostilitats que es puguin trobar durant el camí. Aquesta serà la reflexió de fons de la sisena edició de la [Tribuna Joan Carrera](#), que tindrà lloc el pròxim 24 d'octubre. L'acte, com és habitual, se celebrarà en el marc d'un dinar-coloqui al [Restaurant Pomarada de Barcelona](#).

El convidat triat per parlar-hi, en aquesta ocasió, és **Javier Madrazo Lavín** (Riaño, Cantàbria, 1960), que va ser, del 1995 al 2009, coordinador general d'[Ezker Batua-Berdeak](#), partit federat a escala estatal amb Izquierda Unida, així com conseller d'Habitatge i Assumptes Socials del Govern Basc durant tota la primera dècada del segle XXI.

Lavín, casat i pare de dos fills, va ser un dels artífexs del Gesto por la Paz d'Euskal. Amb motiu de la seva participació en aquest acte, serà presentat per **Gabriela Serra**, la qual és, com el protagonista d'aquesta nova Tribuna Joan Carrera, militant de la Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC). A més, Serra ha estat diputada de la CUP al Parlament de Catalunya. Actualment, és presidenta del Consell Català de Foment de la Pau i d'Observa.

Les inscripcions, obertes fins al **19 d'octubre**, es poden fer a través d'aquest [enllaç web](#). Durant tot aquest any, han passat per aquest espai de diàleg i reflexió personalitats rellevants de l'àmbit de la religió: [és el cas de Nathalie Becquart, sotsecretària de la Secretaria General del Sínode, i del teòleg i escriptor Jesús Martínez Gordo](#).

La Tribuna Joan Carrera és una iniciativa conjunta del **Grup Sant Jordi**, del diari **El Punt Avui** i de **20 entitats i institucions** d'Església catalana que signen aquest missatge. L'objectiu dels col·loquis és analitzar la situació actual del cristianisme a Europa i al món, difondre les experiències de diàleg, comunicació i participació social i, en definitiva, potenciar la presència del fet religiós en la societat catalana.

Category

1. Altres

Tags

1. Javier Madrazo Lavín
2. Tribuna Joan Carrera

Date Created

9 d'octubre de 2023

Author

xavier-pete

RELIGIÓ

Javier Madrazo, a la Tribuna Joan Carrera

Mireia Rourera
 BARCELONA

El filòsof Javier Madrazo, proper convidat a la Tribuna Joan Carrera, és un activista catòlic i polític d'esquerres que ha denunciat de totes les maneres possibles "la incapacitat per llegir els signes dels temps de bona part de l'episcopat, del clergat i dels mateixos catòlics" espanyols, que, manté, "els ha portat a desenvolupar actituds cada cop més pietistes i una activitat cada cop més centrada en el culte i la vida al voltant del temple" i, per tant, "lluny del carrer". Aquestes afirmacions les va escriure aquest estiu a *Notícies Obreres* després que a l'agost se celebrés a Segovia la 14a assemblea general de l'HOAC (Germanat Obrera d'Acció Catòlica) —ell n'és membre des dels anys vuitanta—, en què hi van participar 600 militants sota el lema *Estenent ponts, enderroquem murs. L'Església en el món obrer teixeix vincles de fraternitat*.

El proper dimarts, aquest catòlic crític amb el sistema serà el protagonista de la sisena edició de la Tribuna Joan Carrera, amb la conferència *Com viu un polític cristià el seu compromís en un am-*

El filòsof Javier Madrazo parlarà de 'Com viu un polític cristià el seu compromís en un ambient bel·ligerant', en la pròxima edició de la Tribuna Joan Carrera ■ EPA

Les xifres

5

edicions ja s'han fet de la Tribuna Joan Carrera. La de la setmana que ve serà la sisena.

24/10

dia que se celebra el nou dinar col·loqui organitzat pel Grup Sant Jordi i el diari El Punt Avui.

bient bel·ligerant.

Madrazo, arran de l'assemblea d'aquest estiu de l'HOAC, va recordar la importància històrica d'aquest moviment obrer als anys cinquanta i seixanta del segle XX i com

"els bisbes franquistes es van encarregar de dissoldre una organització que s'havia tornat molesta per al règim". Explica Madrazo que, "després d'una travessia pel desert", els membres de l'HOAC van

aconseguir reconstruir l'organització amb una minoria del clergat i dels bisbes espanyols. Comenta que després de la transició política —"quan van bufar alguns vents de democràcia a l'Església" (i assenyala, per exemple, l'actitud del cardenal Tarancón)— "l'Església espanyola en general i la Conferència Episcopal Espanyola en particular han experimentat una deriva cap a actituds i comportaments ultramuntans que han fet d'ella, com a mínim a Europa, una de les més reticents als nous temps que

ha obert el papa Francesc". Aquest activista catòlic va ser coordinador general d'EB-IU del País Basc (1995-2009), diputat del Parlament basc en representació de la mateixa formació política (1994-2002) i conseller d'Habitatge i Afers Socials del govern basc (2001-2009). Professor de filosofia, ètica i diversificació curricular en diferents centres públics, va ser coportaveu de Gesto por la Paz de Euskal Herria.

En les edicions anteriors de la Tribuna Joan Carrera els convidats han estat el cardenal de Rabat, el salesià criat a Badalona Cristóbal López, que va parlar sobre la interreligiositat; el teòleg romanès Wilhelm Danca, que és expert en esglésies orientals i va discórrer sobre el conflicte entre Rússia i Ucraïna, i l'arquebisbe de Lima, Carlos Castillo Mattasoglio, que va tractar de l'obertura al Perú d'hospitals de campanya semblants al de Santa Anna de Barcelona. També van ser convidats Nathalie Beccuart, religiosa francesa a qui el papa Francesc ha fet sotssecretària dels bisbes, que va parlar del sínode, i el teòleg Jesús Martínez Gordo, que va explicar què es juga l'Església en aquest mateix sínode. ■

Javier Madrazo: “És un error deixar que la dreta s’apropriï del relat religiós”

Catalunya Religió Dt. 24/10/2023

Fotografia: Tribuna Joan Carrera.

TRIBUNA JOAN CARRERA | El polític cristià **Javier Madrazo** ha defensat aquest dimarts que “és un error de calaix deixar que la dreta s’apropriï del relat religiós, quan aquesta ideologia i cosmovisió, és la més allunyada dels valors de l’evangeli”. El militant de la Germandat Obrera d’Acció Catòlica (GOAC) ho ha dit durant la seva intervenció a la sisena **Tribuna Joan Carrera**, on ha explicat la seva visió del “compromís cristià en un ambient bel·ligerant”.

Madrazo també ha advertit a l'esquerra política que "ha d'anar amb compte amb llançar al nen amb l'aigua de la banyera". Ha argumentat que "no es pot confondre la crítica legítima i necessària a bona part de la jerarquia de l'Església, pel seu immobilisme, i en molts casos, connivència amb el poder, amb la falta d'empatia amb una proposta, el cristianisme, que ha de ser aliat i companya de viatge de la política, en la lluita per un món millor i més just".

“LA FE I LA DEFENSA DEL CAPITALISME SÓN CONCEPTES INCOMPATIBLES”

El conferenciant, que ha estat presentat per la mestra i activista social **M. Gabriela Serra**, ha reconegut que viu amb "molt de disgust l'apropiació que fa del cristianisme, la dreta política i els grups eclesials de pensament conservador" perquè "fan una defensa tancada del no nascut, cosa que comparteixo, però s'obliden del nascut, de les persones que pitjor ho passen".

Madrazo també ha considerat que la fe no pot anar de bracet de les opcions polítiques o socials que neguen la violència masclista, criminalitzen la immigració, neguen el canvi climàtic, defensen la propietat privada amb caràcter absolut o defensen un sistema capitalista productivista. "La fe i la defensa del capitalisme són conceptes incompatibles", ha reblat.

També s'ha referit críticament a les noves espiritualitats que "només accepten un Déu a la carta, postmodern, líquid i sense carn". Ha tancat el seu parlament identificant la "compassió, patir amb l'altre" com la "prova del cotó per saber si estem davant una trobada amb Déu o amb mi mateix".

Una iniciativa d'una vintena d'entitats

La pròxima edició de la Tribuna Joan Carrera, el 5 de març, comptarà amb **Margit Eckholt**, fins fa unes setmanes presidenta Associació Europea de Teologia Catòlica. Membre de la Comissió sinodal d'Alemanya, és professora de teologia dogmàtica i fonamental de la Universitat d'Osnabrück.

La Tribuna Joan Carrera és una iniciativa conjunta del Grup Sant Jordi, del diari El Punt Avui i d'una vintena d'entitats i institucions eclesials. L'objectiu d'aquests col·loquis és analitzar la situació actual del cristianisme a Europa i al món, difondre

les experiències de diàleg, comunicació i participació social i, en definitiva, potenciar la presència del fet religiós en la societat catalana.

Actes, Societat, Tribuna Joan Carrera, Javier Madrazo, Grup Sant Jordi

Javier Madrazo reivindica ser cristià i militant comunista

ESQUERRA · “Tot el que és humà, com la religió, concerneix l'esquerra” **AMNISTIA** · “Quina vergonya que la Conferència Episcopal Espanyola s'hi posi en contra. Els bisbes n'haurien de parlar a favor perquè és un dels principis de l'Evangeli”

Mireia Rourera
BARCELONA

No ha estat fàcil per al filòsof catòlic i polític comunista Javier Madrazo combinar cristianisme i activisme d'esquerres. I no per ell, que està convençut que en política és l'esquerra anticapitalista la que s'acosta més, pràcticament del tot, diu, al missatge de l'Evangeli, sinó per la incomunicació i desconfiança que han existit històricament entre amplis sectors de l'esquerra i l'Església. “En el meu recorregut vital i militant, he tingut sempre un sentiment d'apatrida, com si no encaixés plenament ni en l'Església ni en la meua organització política”, va dir ahir en la sisena edició de la Tribuna Joan Carrera, que organitza el Grup Sant Jordi pels Drets Humans i aquest diari, El Punt Avui.

Madrazo, històric militant del Partit Comunista base, va assegurar que “tot el que és humà concerneix l'esquerra” i, per tant, també la concerneix l'opció religiosa. “L'esquerra s'ho ha de fer mirar” (i també els ateus que ho redueixen tot al que és empíricament comprovable) si no entén que el cristianisme té, malgrat les guerres fetes en nom de la religió, “un enorme potencial alliberador i humà” i és en la base “de les principals transformacions socials, moviments de solidaritat i avenços en matèria de drets humans”.

Per il·lustrar el recel històric entre esquerra i Església que ell ha viscut en pròpia pell (“al partit fins i tot em van arribar a dir que era un infiltrat del bisbat!”), va explicar l'anècdota de quan volien presentar el llibre *Ateos y*

Javier Madrazo va ser el convidat, ahir, de la sisena edició de la Tribuna Joan Carrera ■ JUANMA RAMOS

creyentes. Qué decimos cuando decimos 'Dios', del teòleg Jesús Martínez Gordo (convidat a la Tribuna Joan Carrera el mes de juny passat). Van proposar fer-ho a la seu d'Ezkerria-Berdeak, on ell militava, i “alguns membres d'EB es van mostrar incòmodes”. “A priori podria semblar més apropiat presentar els temes religiosos en àmbits eclesials. Però aquesta és una visió simplista i reduccionista”, manté Madrazo, que també critica que “certs sectors cristians” s'alineïn amb posicions excel·lents i neguin “la dimensió social i política de la fe”, amb la qual cosa continuen tancats a les esglésies i al marge del carrer. Partida-

ri que la religió ocupi el centre del debat públic, ahir va explicar que finalment la presentació del llibre de Martínez Gordo va ser un èxit: hi van assistir més de 200 persones de tots els perfils en un clima de gran respecte que va “trencar tòpics”. Madrazo es rebel·la contra la idea que els catòlics són “piadosos i abnegats, compromesos amb les bones causes però incapaços de donar raó de la seva fe, motiu pel qual molts la consideren irracional i subjectiva”, i lamenta que també s'anomenin cristians i entrin “en el mateix sac” les opcions d'ultradreta “contràries a l'Evangeli”. Com va dir l'enyorat Jaume Botey un dia i Madrazo hi es-

tà d'acord: “El meu Déu no és el Déu de Bush” (o de Vox, posem per cas).

Javier Madrazo no va dubtar ahir a criticar una Església avui patriarcal i clerical (la que van acabar imposant els “perdedors” del Concili Vaticà II, que van ser minoria, i després van apuntalar Joan Pau II i Benet XVI) que és un obstacle, va admetre, “per presentar Jesucrist com a camí d'alliberament i oferir-lo per donar sentit al món contemporani”.

La crítica més dura va ser per a l'Església espanyola, ancorada en el passat, anacrònica, que dona l'esquena a la modernitat i a les necessitats de la societat del segle XXI, i va lamentar l'estol de bisbes actuals “callats, passius”, només preocupats per pujar i no molestar la cúpula. “Havia tingut bones perspectives sobre alguns dels bisbes d'avui, però m'han decebut tots”, va assegurar un Madrazo enyorat, va dir, de bisbes com Setién, Iniesta i Carrera. Quan li van preguntar per l'amnistia, no va dubtar a assegurar que l'Església no només no l'hauria de criticar (“quina vergonya que el portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola s'hi posi en contra”), sinó que l'hauria de promoure, perquè és un dels principis de l'Evangeli.

Va presentar Madrazo l'activista de l'esquerra alternativa i cristiana Gabriela Serra, de la CUP, que “davant aquest món que costa d'entendre” va lamentar que per a molts Déu sigui com un supermercat a qui sempre se li demanen coses i no el Déu de l'alegria i de l'esperança, un Déu a qui no se li ha de demanar res, “sinó que un cristià s'hi ha d'oferir per fer un món millor”. ■

El camí sinodal d'Alemanya

Javier Madrazo, històric militant de l'HOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica), va ser membre del Partit Comunista del País Basc (PCE-EPK) i cofundador de la Coordinadora Gesto por la Paz d'Euskal Herria, coordinador general d'Ezker Batua-Berdeak, partit federat d'àmbit estatal amb Esquerra Unida, i va ser conseller d'Habitatge i Assumptes Socials del govern basc. Avui, jubilat. “La meua militància política s'ha centrat en el camp de la lluita ideològica i cultural, i a favorir el pensament crític en la societat mitjançant l'organització d'actes, taules rodones i publicació d'articles”, va ex-

plicar ahir. Assegura que l'esperança de l'Església – “lluny dels nous grups pietosos i altres que no són llavor sinó fum, per molts que n'hi hagi” – va ser, primer, el Sínode de l'Amazònia i avui ho és el procés sinodal que ha iniciat el Poble de Déu d'Alemanya. “No el sínode de bisbes convocats pel papa, no, el procés sinodal alemany és l'esperança de l'Església, que té quatre objectius imprescindibles si no es vol convertir en insignificant: redefinir el poder perquè deixi de ser absolutista i monàrquic, la incorporació de la dona, canviar la moral sexual caduca i revisar el ministeri ordenat.

“Quan l’episcopat espanyol parla, resulta més oportú que calli perquè no n’encerta cap”

Description

“L’episcopat espanyol té el **fre de mà posat** quant a l’impuls de renovació que lidera el Papa”. És la primera de les sentències —sense embuts— proclamada per l’exconseller d’assumptes socials del govern basc i ara professor de secundària, **Javier Madrazo** (Riaño, 1960), com a convidat de la [sisen Tribuna Joan Carrera](#). Allunyat del focus polític i sense témer les crítiques, el també **militant cristià** en el camp de l’esquerra va trencar amb les seves reflexions “les històriques barreres d’incomunicació i desconfiança de la política d’esquerres i l’Església”. Tampoc no es va estar, per això, de considerar el debat sobre el relat religiós com “un element vàlid des de qualsevol àmbit i posició ideològica”, sense que s’apoderin d’ella els moviments de la dreta política que, segons va afirmar, “mutila l’evangeli en negar la dimensió política de la fe cristiana”.

Els bisbes espanyols sintonitzen amb Francesc?

No. És una afirmació forta i de traç gros —l’he dit durant la conferència— però no em puc estar de defensar-la. No hi ha signes que els bisbes espanyols estiguin avançant en la mateixa direcció que ho fa el Papa. M’han decebut alguns dels nomenaments dels últims anys fets per Francesc, no han estat encertats; hi ha hagut una oportunitat de renovar l’episcopat espanyol i s’ha deixat perdre. Han estat més propis de l’època de Benet XVI. L’actual episcopat s’ho ha de fer mirar perquè no està a l’altura. En la pràctica, no ha marcat un full de ruta pastoral amb prioritats clares i està, *de facto*, alimentant els grups menys situats en la línia del Concili Vaticà II i del mateix Evangeli, de tall espiritualista i conservador.

Viuen d’esquena?

I no tenen cap veu profètica en relació amb els problemes socials, econòmics i polítics que té Espanya. Quan l’episcopat espanyol parla, de fet, resulta més oportú que calli, perquè no n’encerta cap.

Com ha vist el cardenal i arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, en les seves últimes accions?

No estic gaire per Catalunya i no segueixo la seva activitat. Però també diré que l'episcopat espanyol és tan dolent que aquells que poden ser grisos poden ser considerats com a bons i com a avançats. Però no per això deixen de ser grisos. El cas és que hi ha tants bisbes representant un color tan negre que aquells que són més aviat grisos destaquen més. No importa l'embolcall, sinó els avenços que es puguin fer.

Podria haver estat més treballat, a Espanya, el procés sinodal?

Sí. Aquesta és la meva percepció. A pesar que hi ha alguna diòcesi on se l'han pres més seriosament, la sensació que tinc és que no ha quallat. L'Església espanyola no ha promocionat cap aposta ferma en relació amb el procés sinodal ni ha manifestat un múscul renovador perquè s'evidenciï un canvi des d'aquí.

Li agrada posar l'exemple del que passa a Alemanya i a Suïssa.

I, fins i tot, a França, on hi ha experiències de renovació puntuals. El cos fort i la potència que té avui dia la Conferència Episcopal d'Alemanya és difícil de veure en altres països. És interessant que al centre d'Europa hi hagi aquesta aposta per tocar les reformes estructurals que necessita l'Església catòlica.

Hi ha més nous capellans de dretes, a Espanya?

Sí. I em poso les mans al cap! Molts d'ells s'estan posicionant a favor dels esquemes més clericals que es coneixien, lluny dels preveres que jo he conegut fins ara, en sintonia amb el Concili Vaticà Segon i en clau més evangèlica i corresponsable. Aquests nous capellans fan una esmena a la totalitat a aquest concili, el volen deixar en paper mullat.

Què opina de les noves espiritualitats que estan sorgint al món?

Només accepten un Déu a la carta, postmodern, líquid i sense carn. No hi ha resurrecció sense passió ni trobada amb Déu sense compromís amb la justícia i els pobres. La prova del cotó per saber si estem davant una trobada amb Déu la tenim en la compassió, en el contacte amb els altres i en la desinstal·lació d'un mateix; i això només ho té la religió judeocristiana, la que més pot transformar la gent.

"El papa Francesc no ha sigut capaç d'implementar les reformes estructurals que necessita l'Església" | Un polític cristià en un ambient bel·ligerant
[@JavierMadrazo](#), a la [#TribunaCarrera](#) pic.twitter.com/dj2sRppZ8n

— Agència Flama (@agenciaflama) [October 24, 2023](#)

El papa Francesc té bones intencions?

Sí, però falten reformes. Això ho ha de fer per pura supervivència. Si no, l'Església es convertirà en un residu. El Papa i els bisbes que ho vulguin han d'adonar-se d'això i apostar per una altra Església.

Que no giri sempre al voltant d'una sola persona?

Així és! El capellà no ha de ser l'única persona important dels ambients parroquials.

Category

1. Entrevista

Tags

1. Javier Madrazo
2. Tribuna Joan Carrera

Date Created

25 d'octubre de 2023

Author

xavier-pete

Intervención en la Tribuna Joan Carrera, organizada por el Grup Sant Jordi

Javier Madrazo: "Es un error dejar que la derecha se apropie del relato religioso"

Javier Madrazo GSJ

El político cristiano, Javier Madrazo, ha defendido este martes que "es un error de cajón dejar que la derecha se apropie del relato religioso, cuando esta ideología y cosmovisión, es la más alejada de los valores del evangelio"

El militante de la Hermandad Obrera de Acción Católica (GOAC) lo ha dicho durante su intervención en la sexta Tribuna Joan Carrera, donde ha explicado su visión del "compromiso cristiano en un ambiente beligerante"

25.10.2023 | *RD*

El político cristiano, Javier Madrazo, ha defendido este martes que "es un error de cajón dejar que la derecha se apropie del relato religioso, cuando **esta ideología y cosmovisión, es la más alejada de los valores del evangelio**". El militante de la Hermandad Obrera de Acción Católica (GOAC) lo ha dicho durante su intervención en la sexta Tribuna Joan Carrera, donde ha explicado su visión del "compromiso cristiano en un ambiente beligerante".

Te regalamos 'Informe RD – Claves del Sínodo de la
Sinodalidad'

HAZTE SOCIO/A AQUÍ

Madrazo también ha advertido a la izquierda política, argumentado que "no se puede confundir la crítica legítima y necesaria a buena parte de la jerarquía de la Iglesia, por su inmovilismo, y en muchos casos, connivencia con el poder, con la falta de empatía con una propuesta, **el cristianismo, que debe ser aliado y compañero de viaje de la política**, en la lucha por un mundo mejor y más justo", según informan los organizadores a través de una nota de prensa.

El conferenciante, que ha sido presentado por la maestra y activista social M. Gabriela Serra, ha reconocido que **vive con "mucho disgusto la apropiación que hace del cristianismo la derecha política** y los grupos eclesiales de pensamiento conservador", porque "hacen una defensa cerrada del no nacido, algo que comparto, pero se olvidan del nacido, de las personas que peor lo pasan".

Presentación del acto de la Tribuna Joan Carrera GSJ

Madrazo también ha considerado que la fe no puede ir de la mano de las opciones políticas o sociales que niegan la violencia machista, criminalizan la inmigración, niegan el cambio climático, defienden la propiedad privada con carácter absoluto o defienden un sistema capitalista productivista. **"La fe y la defensa del capitalismo son conceptos incompatibles"**, ha remachado.

También se ha referido críticamente a las nuevas espiritualidades que "sólo aceptan un Dios en la carta, posmoderno, líquido y sin carne". Ha cerrado su parlamento identificando la "compasión, sufrir con el otro" como la "prueba del algodón para saber si estamos ante un encuentro con Dios o conmigo mismo".

La próxima edición de la Tribuna Joan Carrera, el 5 de marzo de 2024, **contará con Margit Eckholt**, hasta hace unas semanas presidenta Asociación Europea de Teología Católica. Miembro de la Comisión sinodal de Alemania, es profesora de teología dogmática y fundamental de la Universidad de Osnabrück.

Participantes en el acto de la Tribuna Joan Carrera, organizado por el Grup Sant Jordi GSJ

La Tribuna Joan Carrera es una iniciativa conjunta del Grupo Sant Jordi, del diario *El Punt Avui* y de una veintena de entidades e instituciones eclesiales. **El objetivo de estos coloquios es analizar la situación actual del cristianismo** en Europa y en el mundo, difundir las experiencias de diálogo, comunicación y participación social y, en definitiva, potenciar la presencia del hecho religioso en la sociedad catalana.

Josep Miquel Bausset

Josep Miquel Bausset. Javier Madrazo: "La derecha mutila el Evangelio"

Encuentro con el político cristiano organizado por la Tribuna Joan Carrera

Javier Madrazo: "La derecha mutila el Evangelio"

Javier Madrazo

"El martes 24 de octubre participé en Barcelona en un almuerzo coloquio con el político cristiano, Javier Madrazo, un acto organizado por la Tribuna Joan Carrera"

"Nos habló sobre cómo vive un político cristiano su compromiso en un ambiente beligerante. Dijo que "la derecha mutila el Evangelio" y sobre las nuevas espiritualidades afirmó 'que solo aceptan un Dios a la carta'; 'postmodernas y líquidas, frías y desencarnadas'"

"Hace falta 'una urgente reforma ante este modelo de Iglesia 'patriarcal y clerical', dijo, y definió a Francisco como 'un regalo del Espíritu, y un referente para creyentes y no creyentes', valorando positivamente el Sínodo"

"El ciclo de encuentros (tres o cuatro cada año) contará próximamente con la participación de Margit Eckholt, Antonio Spadaro, M^a del Mar Albajar, Jolanta Kafka o o el cardenal Luis"

Antonio Tagle"

25.10.2023 *Josep Miquel Bausset*

El martes 24 de octubre participé en Barcelona en un **almuerzo coloquio con el político cristiano, Javier Madrazo**, un acto organizado por la Tribuna Joan Carrera

Te regalamos 'Informe RD – Claves del Sínodo de la
Sinodalidad'

HAZTE SOCIO/A AQUÍ

La **Tribuna Joan Carrera**, en memoria del que fue obispo auxiliar de Barcelona (1991-2008), es una iniciativa conjunta del **Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans** y del diario **El Punt Avui**.

TRIBUNA JOAN CARRERA

Javier Madrazo, que nos habló sobre cómo vive un político cristiano su compromiso en un ambiente beligerante, está casado y tiene un hijo y una hija. Militante de la HOAC desde 1983, Madrazo, que es licenciado en Filosofía Pura, ha sido coordinador general de EB-IU de Euskadi (1995-2009), diputado al Parlamento Vasco por esta formación política (1994-2002) y Consejero de Vivienda y Asuntos Sociales del Gobierno Vasco (2001-2009). Además, contribuyó a la fundación de la asociación Gesto por la Paz de Euskal Heria, movimiento en el que fue coportavoz. Es también profesor de Filosofía, Ética y Diversificación Curricular en diversos centros públicos

En esta sexta edición, **la Tribuna Joan Carrera ha recibido el apoyo de un amplio abanico de entidades e instituciones eclesiales, adheridas a la Tribuna como convocantes**: Animaset, el Consell de Laics dels Caputxins de Catalunya, Cristianisme al segle XXI, Cristianisme i Justícia, Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació, Fundació Catalunya Religió, Fundació Centesimus Annus, Fundació Escola Cristiana de Catalunya, Fundació Joan Maragall, Fundació Pere Tarrés, Grup Sant Jordi de Promoció i Defensa dels Drets Humans, Justícia i Pau, Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, Santa Anna-Hospital de Campanya o la Unió de Religiosos de Catalunya. La última institución adherida a la Tribuna Joan Carrera es el Grup Cristià del Dissabte, formada por sacerdotes y laicos del País Valenciano.

El **objetivo** de la Tribuna Joan Carrera es **analizar** la situación actual del cristianismo en Europa y en el mundo, como hecho religioso, **difundir** las experiencias de diálogo, comunicación y participación social y en definitiva, **potenciar** la presencia del hecho religioso en la sociedad catalana.

El almuerzo **coloquio** con el político Javier Madrazo, **comenzó con unas palabras de Joan Maluquer**, presidente de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, que dio la bienvenida a los presentes a esta nueva edición de la Tribuna Joan Carrera.

María Gabriela Serra

Posteriormente tuvo lugar la **presentación** del conferenciante, Javier Madrazo, que corrió a **cargo de Mª Gabriela Serra**, maestra, activista social en diversos movimientos y militante de la GOAC. Serra, que ha sido diputada de la CUP al Parlamento de Cataluña, es también presidenta de la Federación Catalana de ONGD. Histórica militante de la izquierda anticapitalista, Serra, actualmente, es presidenta del Consell Català de Foment de la Pau y de Observa, una entidad en defensa de los derechos humanos de los presos.

Javier **Madrazo expuso con claridad un discurso en el que dijo que “la derecha mutila el Evangelio”**, por eso, en general, “la Iglesia española sintoniza con el movimiento conservador y de derechas, con grupos que separan la fe de la justicia”. Madrazo, en estos mismos términos, **habló de las nuevas espiritualidades**, “que solo aceptan un Dios a la carta”, espiritualidades “**postmodernas y líquidas, frías y desencarnadas**”, espiritualidades “intimistas, con los ojos cerrados ante el dolor”.

Ante este panorama, Madrazo dijo que **hace falta “una urgente reforma ante este modelo de Iglesia”**, que él definió como “**patriarcal y clerical**, sin una igualdad entre hombres y mujeres, con la discriminación de las mujeres” y teniendo a los laicos como “subalternos”. Una Iglesia “**donde solo mandan los hombres** y donde se ve una separación entre los que están arriba y los que están abajo” y que por eso mismo, “no conecta con Occidente”.

Como dijo Javier Madrazo, nos encontramos en un momento eclesial donde “**la minoría que “perdió” el Concilio Vaticano II, ahora está mandando**”. Como dijo Madrazo, “no es extraño que se alejen de la Iglesia, tantos militantes obreros que representan mejor el mensaje de Jesús”. Por eso Madrazo **invitó a los presentes a**

“transformar la Iglesia”, para **dejar de lado “un modelo obsoleto de Iglesia” y apostar por “el dialogo**, no por la confrontación, por ejemplo, con aquellos que oponen ciencia y religión”. Como dijo Javier Madrazo, “la ciencia no ha de invadir el campo de la religión y al revés”.

Madrazo definió al papa Francisco como **“un regalo del Espíritu”, y “un referente para creyentes y no creyentes”**. Por eso el papa Francisco, con “un discurso renovador”, está haciendo que la Iglesia sea “sal y levadura y más madre que maestra”.

Madrazo **valoró positivamente el Sínodo** de los obispos, aunque vaticinó que las conclusiones de esta asamblea serán “insuficientes”. Sí que valoró más positivo el Camino Sinodal Alemán, porque se hace “de abajo hacia arriba”.

Para Madrazo, **“Dios trasciende lo material y lo podemos descubrir en el murmullo, la belleza, la sencillez”**. Además se trata de buscar a Dios “en las periferias del mundo”, un Dios que “nos saca de nuestras comodidades”. Un Dios en el que “se revela el misterio de un padre y madre, que prefiere crearnos a no crearnos”.

Madrazo animó a los cristianos a ser **“místicos, pero con los ojos abiertos al sufrimiento de los hermanos”**.

Entre los **presentes** en este acto estaban los periodistas **Mireia Rourera y Jordi Llisterri**, el hermano marista, **Lluís Serra**, el claretiano y director d'El Pregó, **Pere Codina**, los sacerdotes **Joan Costa, Cinto Busquet, Lluís Portabella, Peio Sanchez y Xavier Morlans**, estos dos últimos de la iglesia de Santa Anna-Hospital de Catalunya, el presidente de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, **Joan Maluquer** (con otros miembros de la junta de la Lliga), el exdirector de Asuntos Religiosos de la Generalitat, **Marcel Joan**, y el actual director, **Carles Armengol**, el Sr. **Miquel Esquirol, Ignasi Garcia Clavel**, exdirector

de Instituciones Penitenciarias de la Generalitat de Catalunya, **Anna Almuni** (Delegada del Apostolado Seglar de la Diócesis de Barcelona) y **Pilar Álvarez**, las dos de la Institución Teresiana, **Mercè Solé**, del ACO. Además estaba el sacerdote (y amigo), **Vicent Estarlich**, en representación del Grup del Dissabte, que vino expresamente desde la ciudad de València.

Uno de los objetivos de la Tribuna Joan Carrera, es recoger las inquietudes de la trayectoria de este querido obispo, que falleció el 2008, y actualizarlas, y también, como he dicho antes, difundir las experiencias de diálogo, comunicación y participación social y política, que, desde el humanismo cristiano, pueden impulsar nuevas propuestas en Cataluña.

Después de la exposición de Javier Madrazo, hubo un interesante coloquio entre los participantes y el conferenciante.

El ciclo de encuentros (tres o cuatro cada año) contará próximo el 5 de marzo, con la participación de **Margit Eckholt**, hasta hace unas semanas, Presidenta de la Asociación Europea de Teología Católica y miembro de la Comisión Sinodal de Alemania. También están invitados a esta Tribuna, en próximas ediciones, **Antonio Spadaro**, jesuita y teólogo, director de la revista *La Civiltà Cattolica*; los abades de Montserrat y de Poblet, **Manel Gasch** y **Octavi Vilà**; la abadesa de Sant Benet de Montserrat, **M^a del Mar Albajar**; **Jolanta Kafka**, claretiana y superiora de la Unión Internacional de Superiores Mayores o el cardenal **Luis Antonio Tagle**, cardenal arzobispo emérito de Manila.

Cabe recordar que la Tribuna Joan Carrera tuvo como **anteriores invitados** al cardenal de Rabat, **Cristóbal López**, al teólogo **Jesús Martínez Gordo**, a la Subsecretaria del Sínodo, **Nathalie Becquart**, al arzobispo de Lima, **Carlos Castillo** y al teólogo **Wilhelm Danka**.

Javier Madrazo, el polític cristià

Per Montserrat Boixareu . dg. 29/10/2023
a **Obaudire**

A l'inici de la seva intervenció a la Tribuna Joan Carrera, el dia 24 d'octubre, Javier Madrazo es referí al que habitualment es diu que manca als cristians: saber donar raó de la seva fe. Aquesta qüestió recorda la Primera Epístola de sant Pere que refereix algunes de les actituds del cristià per no veure's afeblit en la persecució: "I, si patiu per causa de la justícia, sortosos de vosaltres. No tingueu cap por d'ells ni us en contorbeu, sinó respecteu, santament, el Senyor Crist en els vostres cors, sempre promptes a respondre a qualsevol qui us demani raó de l'esperança que hi ha entre vosaltres." (1 Pe 3, 14-15)

El motiu de la xerrada del polític basc va ser efectivament l'esmentat: "Com viu un polític cristià el seu compromís en un ambient bel·ligerant". A partir d'aquesta constatació s'anà descabdellant la vivència política i la vivència cristiana del qui ha estat, entre d'altres responsabilitats, diputat del Parlament Basc i conseller d'Habitatge i Afers Socials del Govern Basc.

El cristià es mou d'habitual entre la recerca íntima i personal de la fe i, a la vegada, la recerca que es fa de manera social i comunitària de la mateixa. El testimoni de Madrazo mostrarà com la seva vivència de polític cristià d'esquerres materialitza aquesta recerca de manera continuada i els reptes i contradiccions que això li suposa. Com el fet de trobar-se sovint qüestionat per dues bandes: per la política pel fet de ser cristià i per la cristiana pel fet de ser polític.

El teòleg i enginyer basc viu la seva fe a partir de l'Església en sortida que molt sovint esmenta el papa Francesc. Església en sortida que vol dir Església oberta a tots i a tothom. D'aquí que Madrazo mostri una certa preocupació davant del que ell anomena les noves espiritualitats. Un tipus d'espiritualitat que corre el perill de romandre centrada en ella mateixa i no una fe que cerqui d'anar a trobar i servir l'altre.

El qui transmeté el seu compromís de vida de fe es mostrà crític amb el tracte que ha rebut el camí sinodal de l'Església empès pel papa Francesc i el tracte a l'Església que a partir d'aquí n'hauria d'anar sorgint. No sembla que aquesta sigui la voluntat de molts bisbes, entre ells d'espanyols. Madrazo qüestionà aquest clergat i es mostrà a favor d'una Església que dialogui sobre les qüestions que preocupen la gent en l'actualitat. És a dir, es mostrà a favor de debatre i reflexionar sobre aspectes que, no per repetits, son menys importants, com la funció de les dones i els laics dins de l'Església i la relació que s'estableix entre els laics i el clergat.

Respecte a la situació d'immobilitat que sembla imperar en certes qüestions i situacions Madrazo va fer una crida a la funció i la força de les bases, des de les parròquies, dins de l'Església. Per tal de no deixar-ho tot en mans de qui pot no tenir prou força o prou voluntat per a moure's. Mobilització aquí vol dir anar a la recerca de respostes i solucions concretes, sense obviar la doctrina cristiana, però evitant, a la vegada, de sotmetre la vida cristiana a situacions aparentment estancades o sense solució.

No hi ha cap voluntat, ara mateix, d'endinsar-se en l'àmbit estrictament polític deslligat del cristià. L'exposició de Javier Madrazo fou una mostra de vitalitat i de treball amb la voluntat de construir una humanitat capaç de ser transformada pels valors evangèlics. Amb el testimoni de la seva vivència política cristiana, el polític basc transmeté de quina manera el missatge de l'evangeli esdevé un motor per als cristians. Tota l'exposició constituí una manera de donar raó de la fe que, seguint Jesucrist i amb l'Esperit Sant, el cristià pot viure i transmetre individualment i comunitàriament.

Papa Francesc, Pensament, Espiritualitat, Teologia

DOCUMENTS
D'ESGLÉSIA

NÚM. 1149

SÍNODE EPISCOPAL 2024

CARTA AL POBLE DE DÉU – INFORME FINAL

HOMILIA DEL PAPA FRANCESC

UN BISBE A NORUEGA, UNA CREIXENT
REFERÈNCIA A TOTA L'ESGLÉSIA

ENTREVISTA A MONS. ERIK VARDEN

COM VIU UN POLÍTIC CRISTIÀ
EL SEU COMPROMÍS

PER JAVIER MADRAZO LAVIN

LA DECADÈNCIA DE L'ART SACRE

PER GIOVANNI MARIA VIAN

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

COM VIU UN POLÍTIC CRISTIÀ EL SEU COMPROMÍS EN UN AMBIENT BEL·LIGERANT*

per javier madrazo lavín

Agraïments

Eguerdi on / Bon dia

En primer lloc, vull agrair molt sincerament la invitació del grup Sant Jordi i del Diari *El Punt Avui* a participar en la Tribuna Joan Carrera. I particularment a Marcel Joan Alsinella sobre el qual ha recaigut el pes fonamental de la coordinació i organització de l'acte. Dono fe que Marcel pertany al corrent "insistencialista" la qual cosa és una garantia per al dinamisme i la puixança d'aquest col·lectiu. Així mateix, vull agrair-vos l'assistència i generositat per dedicar aquest moment del dinar, normalment reservat a la família, a compartir amb mi aquesta trobada. És un honor per a mi comptar amb l'acompanyament, en la presentació d'aquest col·loqui i de la qui els parla, de Gabriela Serra, una militant i activista de llarg recorregut, que ha mantingut, en tot moment, la coherència entre la seva fe cristiana i el seu compromís polític anticapitalista i feminista, defensant sempre els drets humans, els drets socials i els drets nacionals.

Vull felicitar els grups organitzadors, i als quasi 20 col·lectius que doneu suport a aquesta Tribuna que compta amb una llarga trajectòria i activitat.

Una iniciativa inspirada en un autèntic referent eclesial i social, com ho fou el Bisbe Joan Carrera i Planas. La qual cosa cobra més actualitat, encara, en un moment en que l'episcopat espanyol segueix amb el fre de mà posat, quan no remant a la contra, respecte l'impuls de renovació de l'Església, liderat pel Papa Francesc. Es troben a faltar Bisbes valents,

* Conferència donada a Barcelona el 24 d'octubre de 2023 en el marc de Tribuna Joan Carrera.

encarnats en la realitat i amb veu profètica, de la talla de Joan Carrera i Planas. Sempre va estar al costat dels més desfavorits, especialment els immigrants, treballant pels drets humans i les llibertats cíviques, i compromès amb la llengua i la cultura catalana. I això ho dic malgrat que les seves opcions i militàncies polítiques, abans de ser elegit Bisbe, no coincidien amb les meves. Reconec que em sembla molt atractiu i original el format de dinar-col·loqui d'aquesta trobada. Espero que les meves paraules no us impedeixin gaudir del dinar.

Introducció

Abans de res, vull aclarir tres coses.

D'una banda, vull assenyalar que en aquest moment no tinc un compromís polític d'allò que es coneix com de "primera línia", és a dir, de caràcter institucional, partidista i mediàtic. Quan vaig acabar el meu lliurament i dedicació exclusiva a la política, després del pas pel Parlament i el Govern Basc, vaig reincorporar-me a la meva feina com a professor en un Institut Públic de Batxillerat i Secundària. En l'actualitat estic jubilat. En aquests darrers anys la meva militància política s'ha centrat més en el camp de la lluita ideològica i cultural, a afavorir el pensament crític en la societat mitjançant l'organització d'actes, taules rodones, publicació d'articles d'opinió...

D'altra banda, vull deixar clar que no pretenc dogmatitzar sobre el títol d'aquest àpat-col·loqui. Em limitaré a traslladar la meva experiència i la meva vivència personal al llarg de la meva trajectòria política.

Finalment, haig de dir-vos que el meu compromís polític s'ha concretat en tot moment

veu profètica, de mas. Sempre va favorits, especialment pels drets es, i compromès talana. I això ho ons i militàncies ; Bisbe, no coincide que em sembla nat de dinar-colro que les meves udir del dinar.

res coses. ar que en aquest ús polític d'allò a línia", és a dir, dista i mediàtic. ament i dedicaprés del pas pel vaig reincorporo- professor en un Secundària. En aquests darrers ica s'ha centrat eològica i culturític en la socied'actes, taules d'opinió... clar que no pre- l d'aquest àpat- silladar la meva personal al llarg ue el meu com- en tot moment

en mediacions considerades d'esquerra. Per això quan em refereixo a la meva experiència ho haig de fer necessàriament des d'aquesta òptica. No voldria que ningú se sentís incòmode per això.

1) La meva experiència i vivència

La meva experiència com a militant cristià en l'àmbit eclesial i en el polític.

En primer lloc vull expressar quina ha estat, i és, la vivència com a militant cristià, en el camp de l'esquerra, de la meva fe en Déu i, més concretament, del seguiment de Jesús, tant cap a dins l'Església, com cap enfora, en un mitjà no sols aconfessional, sinó, a voltes, bel·ligerant i antiteista.

Al llarg dels anys, com a militant obrer cristià he viscut i experimentat les profundes barreres d'incomunicació i de desconfiança que han existit històricament entre amplis sectors de l'esquerra i de l'Església. Barreres que considero imprescindible trencar.

Aportaré dos fets il·lustratius que expliquen aquesta vivència:

El primer es refereix a l'àmbit eclesial; l'any 1987. Quan vaig comunicar al Bisbe, dels considerats "oberts" en l'episcopat espanyol, i per causa de l'encàrrec pastoral que tenia, la meva afiliació a CCOO, al PCE-EPK i a IU va posar cara de sorpresa dient-me que era una cosa "estranya" i em va "suggerir" que renunciés a l'encàrrec que, en matèria de joventut, tenia a la meva parròquia de Rekalde.

Aquesta actitud de desconfiança s'ha mantingut al llarg del temps. No he estat "sant de la seva devoció" per a l'aparell de l'Església; cosa que, he de dir, no m'ha importat el més mínim. De fet, malgrat la meva llarga trajectòria en el compromís polític, mai no s'ha tingut en compte el meu testimoni, com esteu fent vosaltres, quan he hagut de presentar experiències de cristians presents en la vida pública. Així s'acompleix allò que ningú no és profeta a la seva terra.

Vaig entendre, i entenc, que el compromís en el camp de l'esquerra anticapitalista és el més coherent a la llum dels criteris d'actuació política derivats de l'Evangeli. Però és evident que, avui, a la nostra Església, són altres les opcions i mediacions que es consideren "nor-

mals", plenament acceptades i assumides per la institució.

El segon fet es refereix a l'àmbit polític; té a veure amb la presentació del llibre, fa tres anys, al costat de l'investigador i catedràtic de física Manuel Tello, a la seu d'Ezkerra-Berdeak, escrit pel magnífic teòleg, i bon amic, que ha participat recentment en aquesta Tribuna, Jesús Martínez Gordo "Ateos y Creyentes, qué decimos cuando decimos Dios".

Quan parlàvem d'on fer la presentació de la seva publicació li vaig comentar: ¿i per què no a la seu d'EB? Per què no presentar un llibre sobre Déu, a partir de les evidències científico-positives, en una organització laica i aconfessional? Reconec que alguns membres de l'equip directiu d'EB van mostrar certa incomoditat, quan vaig proposar oferir el saló d'actes per a la presentació d'aquest llibre.

A priori, sembla més apropiat presentar els temes religiosos en àmbits eclesials.

Tanmateix, aquest és, al meu parer, una visió simple i reduccionista.

I és que en clau intimista i evasiva, en aquesta posició coincideixen aquells sectors cristians, amb aquells altres, que en clau excloent i bel·ligerant i des de posicions laïcistes, neguen la dimensió social i política de la fe.

Motiu pel qual consideren, que l'interior de les Esglésies és el lloc "natural" per a l'abordatge dels temes referits a les qüestions "espirituals".

Per contra, tot allò que és humà ha de concernir a l'Esquerra. La pregunta per la transcendència se l'ha de fer tota persona, d'una o altra manera. És una qüestió antropològica. Des de sempre l'ésser humà s'ha interrogat pel més enllà, per l'origen de la creació, pel sentit de la vida, de la història, de la mort... Per tant, aquest és un assumpte que ha d'estar en el centre de la "res pública". Per cert, és de destacar la gran assistència de públic a l'acte de presentació del llibre. Més de dues-centes persones. De procedència molt plural. En un ambient de gran respecte i tolerància. La qual cosa va posar de manifest que la societat, més enllà de prejudicis i sectarismes, assisteix amb normalitat, i amb gran interès, al debat sobre l'existència de Déu. Moltes vegades des de la modernitat es diu que els creients són

"pietosos", abnegats i compromesos amb les bones causes, però incapaçs de donar raó de la seva Fe, motiu pel qual, molts la consideren irracional i subjectiva.

Per això, em semblen molt positius, i imprescindibles, actes com el celebrat amb motiu de la presentació del llibre al qual m'he referit. Cal que tots (ateus, deistes i teistes) donin raó de la seva "fe" en "espais públics" des del contrast i la confrontació (pacífica i serena) d'idees.

En la mateixa línia, he d'assenyalar que en el si de la meua organització política, hi ha hagut sectors que, pel fet de confessar-me obertament cristià, m'han mirat amb sospita i recel. Fins i tot van arribar a dir, i a escriure, que era un infiltrat del bisbat. Tot i que he de dir en honor a la veritat, que molts altres companys/es, em van acollir des del principi amb absoluta normalitat.

En el meu recorregut vital i militant, he tingut sempre un sentiment d'apàtrida, de "tocat de l'ala", com si no "encaixés" plenament ni en l'Església ni en la meua organització política. He entès que és el preu a pagar per intentar viure una consciència unitària, no dual o escindida. Per integrar de forma harmònica, la identitat cristiana i el compromís polític. És el que Alfonso Carlos Comín va recollir al seu llibre: "Cristians al Partit, Comunistes a l'Església".

Em sembla que l'esquerra "s'ho ha de fer mirar". És veritat que en nom de les religions s'han comès barbaritats (inquisició, croades...), de les quals ens avergonyim els cristians catòlics. Però el mateix es pot dir del comunisme (purgues estalinistes, genocidi cambodjà liderat per Pot Pol...). Tanmateix i malgrat això, perquè alguns haguem militat, amb orgull, al PCE, i reconeguem les aportacions fonamentals del comunisme, a Espanya sense anar més lluny, en la lluita antifranquista, per la democràcia, les llibertats i la justícia social.

El cristianisme ha tingut, i té, un enorme potencial alliberador i humanitzador, al qual l'esquerra no pot ser aliena. És a la base de les principals transformacions socials, moviments de solidaritat i avenços en matèria de drets humans, al llarg i ample del món. Per tant, resulta un error garrafal deixar que la dreta s'apropriï del "relat" religiós, quan aquesta ideologia i cosmovisió, és la més allunyada

dels valors de l'Evangeli.

Una dreta que mutila l'Evangeli en negar la dimensió política de la fe cristiana. Com va dir Helder Cámara: "Si el Papa abraça un pobre l'anomenen sant, però si es pregunta per què ho fa l'anomenen comunista".

L'esquerra ha de tenir cura de no "tirar el nen amb l'aigua de la banyera". No es pot confondre la crítica, legítima i necessària, a una bona part de la jerarquia de l'Església, pel seu immobilisme, i en molts casos, connivència amb el poder, amb la manca d'empatia amb una proposta, el cristianisme, que ha de ser aliat i "company de viatge" de la política, en la lluita per un món millor i més just.

2) Interpel·lacions rebudes des dels àmbits socials i polítics

Hi ha dues qüestions que han allunyat moltes persones de la identitat Jesu-cristiana:

el problema del mal al món i un model d'església esclerotitzat.

A) Déu no vol el mal ni el nostre dolor

Una interpel·lació recurrent que em planteja moltes persones, d'aquest entorn ateu i agnòstic que m'envolta, es refereix a l'existència del mal al món. Per què si Déu és bo permet el patiment i la mort de persones innocents? ¿Si Déu ho pot tot, per què permet tant dolor injust al món? Reconec que és una qüestió que no té fàcil resposta. Ens envolta el Misteri.

Em sembla molt suggeridora la idea d'un Déu que conviu "pacíficament" amb la llibertat humana, perquè és així com Ell mateix va concebre l'ésser humà des de l'inici dels temps. Fins i tot per prendre decisions que l'allunyin del projecte d'humanitat que Déu anuncia a través de Jesús.

El dolor no és un càstig de Déu. Cal assumir-lo com una dada de la realitat, però en la mesura del possible, cal tractar d'evitar-lo, en nosaltres i en els altres, perquè Déu no vol el nostre dolor. Déu vol la nostra alegria i el nostre benestar.

Ens trobem, per tant, davant el misteri d'un Pare i Mare que prefereix crear-nos, a no crear-nos. És veritat que ens ha creat finits, i capaços de ser inhumans amb els nostres semblants. Però també capaços del millor: d'estimar i fer el bé, de ser feliços, de riure, gaudir i fruit de tants plaers que ens ofereix la vida. Déu ens crea perquè entén que la vida val

la pena ser viscuda i gaudida.

Sabent això, Déu, per amor, no ens deixa "tirats", s'abaixa, i fent-se un de nosaltres, assumeix la nostra finitud, i ens acompanya en tot moment, en el nostre pelegrinatge per aquest món, fent-nos veure el camí de la felicitat i de la vida en plenitud.

Ho recull molt bé el teòleg gallec, Andrés Torres Queiruga:

"Déu, perquè és capaç de crear-nos des del no-res, té també poder per no deixar-nos-hi recaure, rescatant-nos de la mort, convertida així en l'últim enemic a ser vençut. Mentrestant, acompanya en el camí; el mal no és càstig, sinó el peatge inevitable del creixement en tota existència finita... No cal atribuir el mal a Déu, que per definició, és l'Anti-mal, sinó a la finitud humana... La resurrecció de Crist és la victòria de l'amor sobre l'arrel del mal, una victòria que no "passa per sobre" del patiment i la mort, sinó que els traspassa, obrint un camí en l'abisme, transformant el mal en bé, signe distintiu del poder de Déu".

Déu no vol el nostre dolor, ni va voler el dolor de Jesús. El dolor s'ha d'evitar i suprimir, si es pot. Però hi ha dolors inevitables, bé per la mateixa naturalesa humana que és feble i finita, bé perquè hem d'afrontar-lo, en defensar els drets humans, en promoure el regne de Déu. Però el que salva no és el dolor amb què ens trobem, sinó el bé que podem fer. El dolor, en si mateix, no té cap valor salvador.

En aquest punt, em sembla fonamental subratllar la confiança dipositada per Jesús en aquests terribles moments: "Pare, a les teves mans encomano el meu esperit". És la confiança dipositada en un Déu que és Amor, al qual no li resulta indiferent el sofriment dels seus fills/es.

Acostumo a comentar, als meus companys i amics ateu, que la fe en el Déu Jesu-cristià i uni-trinitari no elimina els problemes que són comuns a deistes, teistes i ateus. En qualsevol cas, més enllà de les insuficiències de les explicacions deistes o teistes, em semblen molt més consistents des del punt de vista racional que les explicacions atees, que més enllà de negar Déu, es limiten a proposar el silenci com a explicació al problema del mal i de la mort dels innocents.

B) La urgent reforma de l'Església

Una altra de les interpel·lacions té a veure amb l'Església. Moltes vegades aquest diàleg amb l'ateisme queda "contaminat" per la visió que en aquesta societat secularitzada es té de l'Església. Aquesta és una de les principals polèmiques que he tingut, en els diferents àmbits socials, polítics i institucionals en què m'he mogut, i em moc. Se m'ha preguntat, de manera explícita o implícita, per què continuo pertanyent a aquesta Església que porta camí de ser més un residu que una proposta significativa per al món d'avui. Reconec que és difícil anunciar que l'Església porta un tresor en geres de fang. O que és santa i pecadora alhora.

Veritablement, l'actual model d'Església patriarcal i clerical, és un obstacle molt gran per poder presentar Jesucrist com a camí d'alliberament i com a oferta de sentit al món contemporani.

Aquest model d'Església no connecta, almenys a Occident, amb una ciutadania que valora, cada vegada més, la participació en la presa de decisions o la igualtat entre homes i dones.

Com bé assenyala, González Faus: "L'Església no podrà fer més evangèliques les seves conductes cap enfora si no converteix les seves estructures cap endins".

És molt anacrònica, a la llum del pensament modern, una institució en la qual el poble de Déu no participa en l'elecció dels Bisbes; en la qual les dones tenen vetat l'accés al sacerdoci i són tractades com a ciutadanes de segona; en la qual no hi ha separació de poders, en la mesura que el poder està concentrat en una minoria (ministeri ordenat); en la qual la majoria laïcal continua tenint un paper subaltern i secundari.

Una Església del poder on només els homes manen, una Església separada entre els de "dalt" i els de "baix", no pot ser l'Església de Jesús, en la qual ens tractem com a germanes i germans.

Des del meu punt de vista la minoria preconciliar que "va perdre" el Concili Vaticà II ha acabat imposant les seves posicions per la via dels fets, recolzada pels successius papats de Joan Pau II i Benet XVI.

El Codi de Dret Canònic és la culminació d'aquest procés involucionista. Hi ha una distància "sideral" entre el Concili Vaticà II i el Codi de Dret Canònic.

Comencen a alçar-se veus demanant un nou Concili (Concili Vaticà III) com a únic espai possible en el qual abordar les necessàries reformes estructurals que necessita la nostra Església.

La iniciativa "pro Concili-Concili des de baix" posada en marxa a la diòcesi de Rotenburg-Stuttgart, assenyala que "l'Església només pot complir eficaçment la seva missió de transmetre el missatge joiós de l'Evangelí, si és creïble. Les estructures de poder monàrquiques, el clericalisme masculí, el celibat obligatori, una moral sexual rígida i nombroses fixacions dogmàtiques no són part del missatge bíblic de salvació, sinó les relíquies del 'congelador' de la història de l'Església que bloquegen el camí d'innombrables persones cap a l'evangelí.

No és possible que l'Església tingui èxit a l'hora de sostenir la "torxa de l'esperança" mentre s'identifiqui en la societat com una petita minoria amb estructures de lideratge antidemocràtiques, amb una doctrina incomprendible i amb una litúrgia amb un llenguatge incomprendible. Només pot funcionar en una Església que formula un missatge de manera atractiva per a la gent d'avui i que és escoltada perquè viu el que proclama. En definitiva, estem davant d'una Església molt allunyada de les característiques que ha de tenir la comunitat dels seguidors de Jesucrist.

Aquest model sintonitza, fonamentalment, avui, amb el pensament conservador i de dretes. No és casualitat que els grups que estan creixent i desenvolupant-se amb més força, en molts casos, amb l'impuls decidit de la jerarquia, són els de tall espiritualista i tradicionalista. Grups que no vinculen la Fe amb la Justícia i amb el compromís amb els empobrits; que no qüestionen un model d'Església que té les seves bases en el concili de Trento; que accepten acríticament aquest sistema econòmic capitalista generador de pobresa i desigualtat.

Reconec que es viu amb molta preocupació l'apropiació que fa del cristianisme, la dreta política i els grups eclesials de pensament conservador.

Fan una defensa tancada del no nascut, cosa que comparteixo, però s'obliden del nascut, de les persones que pitjor ho passen.

No totes les opcions són assumibles i coherents amb l'Evangelí, per molt que aquestes

persones es persignin i vagin molt a missa, i encara que comptin amb el suport entusiasta d'una part de la jerarquia de l'Església.

Em refereixo a opcions polítiques o socials: que neguen la violència masculista, que criminalitzen la immigració i els immigrants permetent la seva mort i explotació; que neguen el canvi climàtic; que defensen la propietat privada amb caràcter absolut i incondicionat encara que sigui al preu d'impedir l'accés a les necessitats bàsiques (pa, sostre i treball) d'àmplies capes de la societat; que defensen un sistema de producció i consum capitalista de caràcter productivista, generador de pobresa i desigualtat, depredador del medi ambient i que posa l'obtenció de beneficis sense límits, per sobre de les necessitats de les persones.

Em resulta difícil viure en comunió de fe, i compartir espais comunitaris amb aquestes persones. A més, resulta sorprenent i desconcertant, comprovar el suport i complicitat amb què compten, d'una bona part de la jerarquia de la conferència episcopal espanyola. Malgrat aquest malestar, em vaig dir a mi mateix que abans se n'aniran ells/es que jo.

No és d'estranyar l'allunyament, de l'Església, i el que és pitjor, de l'adhesió a la identitat cristiana i al seguiment de Jesús, llevat d'excepcions, del moviment obrer, dels intel·lectuals i científics, dels joves i del moviment estudiantil. La fe i la defensa del capitalisme són conceptes incompatibles. L'esquerra i el cristianisme, sense confondre's, comparteixen en la praxi, un projecte emancipador, representen valors comuns d'igualtat i justícia; mentre que la dreta i el pensament conservador se sustenta en la defensa del benefici propi il·limitat i en l'egoisme de classe.

En aquest context, s'entén, per exemple, el treball compartit entre militants marxistes i cristians de base en els anys de la dictadura a Espanya.

De fet, moltes vegades, m'he trobat més identificat, amb el testimoni i militància, de moltes persones, que considerant-se atees o agnòstiques, representaven, a la pràctica, millor els valors de l'evangelí de Jesús, que moltes altres, que considerant-se molt cristianes i devotes, eren alienes als sofriments i patiments, de tants homes i dones al llarg i ample del món. Companys/es i camarades, capaços d'entregar-se en cos i ànima, a la causa de la lluita contra la pobresa, per les lliber-

in molt a missa, i suport entusiasta l'Església.

olítiques o socials: nasclista, que crisis immigrants peració; que neguen l'usen la propietat i i incondicionat pedir l'accés a les sostre i treball) at; que defensen onsum capitalista erador de pobredel medi ambient ficis sense límits, de les persones. i comunió de fe, i is amb aquestes prenent i desconort i complicitat a part de la jeraropopal espanyola. m vaig dir a mi ells/es que jo. ument, de l'Esgléesió a la identitat esús, llevat d'extrer, dels intelis i del moviment i del capitalisme s. L'esquerra i el re's, comparteie emancipador, d'igualtat i justínsament consernsa del benefici de classe.

, per exemple, el ants marxistes i de la dictadura a

n'he trobat més i militància, de erant-se atees o , a la pràctica, li de Jesús, que t-se molt cristiaals sofriments i dones al llarg i es i camarades, ànima, a la causa, per les lliber-

tats democràtiques i la justícia social. Fins i tot pagant un alt preu per això (repressió, acomiadament, presó, exili, tortura...).

La meua experiència personal avança en aquesta direcció. Al llarg de tota la meua trajectòria vital, la coincidència i la convivència entre persones d'esquerra, i homes i dones cristians, han estat una constant: en el moviment estudiantil, en l'objecció de consciència, en les primeres associacions de barri, en l'activisme pacifista, en la lluita obrera, en la militància polític/partidària, en el món de les ONG....

Els qui ens sentim i ens reconeixem com a cristians/es, hem de mantenir una presència activa, en les accions i projectes transformadors, que fan bandera de la utopia, i assumeixen els principis i valors que millor connecten, amb el pensament i la proposta de vida de Jesús.

Com a regal de l'Esperit, la figura del Papa Francesc ha emergit en l'última dècada, com a signe d'esperança i glopada d'aire fresc. En l'àmbit dels sectors progressistes i d'esquerra, el seu discurs i gestos profètics, han recuperat bona part del crèdit perdut sota els mandats de Joan Pau II i de Benet XVI. Aquest Papa, mort fa 10 mesos, posant l'èmfasi en la veritat, concep l'Església com a "saler", és a dir, com a "far i guia" d'aquesta societat, encara que, de vegades, hagi de convertir-se en "fortalesa assetjada". Per contra, Francesc, prioritzant la misericòrdia, concep l'Església com a "sal i llevat", una Església "en sortida", "hospital de campanya", i "mare més que mestra".

Dit d'una altra manera, el front conservador de l'Església (catocapitalistes o teoconservadors) vol, primer la "confessió dels pecats" i després "curar les ferides". Per a Francesc, per contra, davant de tot, i sobretot, Déu és misericòrdia, i l'ésser humà només pot reconèixer el seu pecat si és abraçat amb misericòrdia. El mandat de Francesc està facilitant el diàleg de la Fe i la Cultura. Està permetent trencar murs i estendre ponts, entre posicions que han estat molt allunyades entre si. Amb aquest Papa, l'Església, malgrat totes les seves contradiccions, està guanyant un respecte que havia perdut. Això cobra més importància si és possible, en el context geopolític en què vivim, de gran incertesa i angouxa, amb grans amenaces que planen sobre la humanitat: guerres, canvi climàtic, amenaça

nuclear, recessió econòmica, augment de les desigualtats, violència de gènere....

Bergoglio s'ha erigit en un referent per a creients i no creients, sobretot en un moment en què hi ha un gran dèficit de lideratges polítics que contribueixin a obrir horitzons d'esperança; a donar alè ètic i alimentar l'esperança en un món millor; a oferir respostes i alternatives; i a preferir el bé comú a altres interessos tèrbols. De tota manera, no hi ha cap mena de "papolatria". Si bé considero que el Papa Francesc ha obert una nova etapa, amb discursos renovats, que està ajudant a aixecar els ànims i les il·lusions, també sostinc que, passats deu anys de pontificat, no ha estat capaç d'implementar les reformes estructurals que necessita l'Església. Falta passar de les paraules als fets. I no em serveix això, que té moltes pressions dels sectors preconiliars i de la poderosa cúria vaticana. Ja sabem que això és cert. Però es necessita més coratge evangèlic i força profètica per donar un "cop de timó" i evitar la deriva en què es troba l'Església, almenys a Occident. En aquest sentit, valoro enormement el Sínode que ha posat en marxa a l'Església Universal, i que està tenint lloc al llarg d'aquest mes d'octubre. Essent positiu el procés d'escolta al Poble de Déu, però, es queda curt. Resulta insuficient. M'uneixo a les paraules de Julia Knop, doctora en antropologia teològica i professora en teologia dogmàtica, referint-se al procés Sinodal: "només l'elit del lideratge eclesial jutja, si el que els fidels entenen important està inspirat per l'Esperit Sant o no. Els presidents de les Conferències Episcopals Europees, ells sols, tancaran el document final i decidiran quins són els resultats d'aquesta etapa. Però res sobre els impulsos reformistes. No es tractava d'això, sinó només de realitzar una "experiència sinodal". Els processos sinodals, tal com els entenen els romans, no serveixen per formar i formular una voluntat comuna, sinó per al judici episcopal. Aleshores, els laics se n'hauran anat fa molt de temps. És molt possible que l'Esperit Sant se n'hagi anat a casa. Perquè parla l'idioma del poble. No se'l pot domar, ni en els minuts de silenci ni en l'auto-reflexió episcopal. "Bufa on vol". Thomas Söding, vicepresident del Comitè Central de Catòlics alemanys, es pregunta si és "un dret diví" que a l'Església només governin els bisbes i els ministres ordenats.

Per contra, valoro de forma extraordinàriament positiva, la iniciativa del Camí Sinodal Alemany que està aprofundint de manera molt seriosa, decidida i valenta, en un veritable procés de sinodalitat i corresponsabilitat. Estan abordant els veritables "nusos gordians" de la necessària reforma estructural de l'Església: el model absolutista i cupular en la gestió del poder, l'obsoleta moral sexual, replantejar el ministeri ordenat i la marginació de la dona.

El Camí Sinodal Alemany, al costat del Sínode de l'Amazònia, són les dues iniciatives més esperançadores que ha viscut l'Església Catòlica en els últims quatre anys. Estan obrint camí, i anticipant el nou temps que, més aviat que tard, s'ha d'obrir pas a l'Església, si veritablement vol ser la comunitat que anuncia, i no amaga, la Bona Notícia de l'Evangeli.

Davant els que em pregunten què "pinto" en aquesta Església, jo els dic que en aquesta Església, amb totes les seves imperfeccions he descobert el major "tresor", Jesús el Crist, que dóna ple sentit a la meua vida. L'alternativa, per tant, no passa per "muntar" una Església paral·lela, sinó per transformar-la des de dins i des de baix. Com diu Congar: "No cal fer una altra Església, sinó una Església altra, diferent".

3) De la bel·ligerància a la indiferència

He militat en organitzacions polítiques i sindicals compostes majoritàriament per persones allunyades de l'Església, que no li són obertament hostils.

Des de sempre he mostrat sense taps, ni ambigüitats la meua identitat cristiana i la meua pertinença a l'HOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica).

El capitalisme està generant una (in)cultura materialista i consumista que se'n introdueix fins al "moll de l'os". Per això, tot el que signifiqui "elevant-se" sobre aquesta visió, cap a realitats no tangibles, abraçant per la fe altres dimensions de l'existència, és vista com a contrària a la maduresa de la raó i del progrés humà. S'ha interioritzat la falsa creença que negar Déu és reafirmar l'ésser humà i apostar pel desenvolupament de les civilitzacions.

En aquest context és molt freqüent trobar-te amb creients que viuen una fe vergo-

nyant i acomplexada sota el temor a ser acusats d'ignorants i "missaires". D'aquí, que en el diàleg amb els meus companys ateu o agnòstics, he volgut posar sempre de manifest que tanta Fe tenim els creients com els no creients. Els uns creiem que hi ha Déu. Els altres creuen que no existeix. Ningú no pot demostrar la seva postura des d'una perspectiva empírica o científica.

En els últims anys he notat una evolució en els sectors, que se situaven en l'ateisme militant, que mostraven una enorme bel·ligerància davant de tot el que sonés a "cosa espiritual". Estaven instal·lats en la visió de la religió com a "opi del poble". La religió segons aquesta concepció seria una creació de les classes dominants perquè les classes dominades acceptin resignadament (el món com a "vall de llàgrimes") les penúries, explotació i dominació a les quals es veuen sotmeses. Sota la promesa que seran compensades i premiades generosament i abundantment en la vida eterna (cel). Aquesta afirmació ha quedat superada per la praxi de tants cristians/es al llarg i ample del món. El lliurament de tants, fins a donar la vida en molts casos, s'explica des de l'adhesió a un Déu que és Amor, i que té un projecte de fraternitat i de salvació per a la humanitat, amb una identificació especial amb els empobrits i crucificats. Els moviments i organitzacions de solidaritat i de defensa dels Drets Humans: contra l'exclusió, la pobresa o les guerres; en favor de la igualtat, el medi ambient, les minories ètniques, els immigrants... no s'entenen, sense la presència i treball entusiasta de tants/es seguidors de Jesús. Es diu que en els conflictes armats, quan cal evacuar el personal estranger, pel risc que corren les seves vides, són els missioners/es els que es neguen a sortir, decidint córrer la mateixa sort que les poblacions autòctones. Perquè alguns els vinguin a dir que la religió és l'opi del poble! Seran un altre tipus d'adulteracions de l'evangeli, convenientment finançades des dels poders econòmics que dominen el món, que busquen neutralitzar el veritable missatge d'alliberament que implica el seguiment de Jesús de Natzaret.

Es podria dir que s'ha produït un trànsit de la bel·ligerància a la indiferència. Tal vegada perquè aquests sectors laïcistes hagin percebut que ha decaïgut l'amenaça de la Religió, en la mesura que s'està diluint com un "carre-

l temor a ser acu-
". D'aquí, que en
mpanyats ateus o
mpre de manifest
ts com els no cre-
ha Déu. Els altres
gú no pot demos-
'una perspectiva

it una evolució en
en l'ateisme mili-
me bel·ligerància
"cosa espiritual".
de la religió com
ò segons aquesta
ló de les classes
sses dominades
món com a "vall
xplotació i domi-
otmeses. Sota la
ades i premiades
nt en la vida eter-
ta quedat supera-
tians/es al llarg i
it de tants, fins a
, s'explica des de
mor, i que té un
salvació per a la
ció especial amb
Els moviments i
i de defensa dels
sió, la pobresa o
igualtat, el medi
ques, els immi-
la presència i tre-
guidors de Jesús.
armats, quan cal
; pel risc que cor-
nissioners/es els
cidint córrer la
ions autòctones.
dir que la religió
ltre tipus d'adul-
niment finan-
òmics que domi-
neutralitzar el
nent que implica
zaret.
luit un trànsit de
ncia. Tal vegada
stes hagin perce-
ça de la Religió,
t com un "carre-

ró sense sortida", fruit de la secularització
dominant a occident, i de la negativa a trans-
formar un model d'Església obsolet que ofegui
els sectors més dinàmics de la nostra societat.

4) Diàleg sense complexos però amb empatia

Al llarg de la història són moltes les veus
que han proclamat la confrontació directa
entre ciència i religió. La primera (ciència),
suposadament avalada per fets irrefutables,
negaria la validesa de la segona (religió), sus-
tentada, pressuposen, en falses creences i
testimonis sense cap rigor. És a dir, les perso-
nes més cultes i amb més coneixement haurien
de ser, per lògica, atees, i les persones més
ignorants i incultes no tindrien més opció que
buscar refugi en deïtats i grans mentides per
dotar de sentit les seves vides. Aquest raonament
no deixa de ser pervers.

Implica un elitisme cultural, que estableix
una barrera entre persones suposadament for-
mades i persones presumptament ignorants.
De fet, es construeix un missatge que associa
religió amb desconeixement i endarreriment,
i ateisme, en canvi, amb modernitat i ciència.

Són moltes les persones que han estat reco-
negudes per la seva gran tasca en el món de la
ciència i, alhora, han estat creients, d'una o
altra confessió: Pasteur, Fleming, Marconi,
Ramón y Cajal... La llista seria molt extensa.

La religió ha estat i és present al món des
dels seus orígens; l'ésser humà sempre ha bus-
cat respostes al misteri de la vida. En totes les
cultures i arreu del món, sense excepció, la
religió ha ocupat un lloc preferent.

És cert, que els avenços científics resolen
enigmes que en altres temps es van atribuir a
éssers sobrenaturals i a déus.

No s'ha d'oposar la ciència a la religió.
Aborden dimensions diferents de la realitat.
Hi va haver un temps en què la religió, en base
a una interpretació fonamentalista de la
Bíblia, va pretendre oferir respostes a qüestions
que no eren de la seva competència.

En l'actualitat es produeix un moviment
pendular. La ciència, des d'una visió prepo-
tent, pretén abordar qüestions que surten del
seu àmbit, el de l'experimentació empírica.
Segons F. Savater només existeix la civilitza-
ció científicotècnica. En la mateixa línia, Gon-

zalo Puente Ojea assenyala que: "en no ser
cognoscible Déu de manera empírica

(pesable, visible, palpable, mesurable o
tangible), calia concloure que no existia, ni era
racional ni veritable".

La ciència investiga "com són les coses"
(saber científic) però no és capaç de respon-
dre al "perquè últim de les coses" (saber filo-
sòfic i teològic). Ni la ciència ha d'envair el
camp de la religió ni a la inversa. Són sabers
complementaris. Amb mètodes cognoscitius
diferents: la falsació per al saber científic, i
l'argumentació racional per al saber filosòfic i
teològic. Assenyala Collins: "la ciència i la fe
s'enforteixen entre si com dos pilars imbatibles
que sostenen l'edifici anomenat Veritat".
Ens preguntem per la manera de situar-nos els
cristians en una societat com la nostra, forta-
ment secularitzada, quan no bel·ligerant,
davant el fet religiós. Ho fem en un moment
de replegament intel·lectual, dels cristians i
catòlics, a causa de l'ofensiva laïcista o a les
posicions retrògrades, conservadores o con-
tràries a l'Evangeli de molts membres i auto-
ritats a l'Església.

Seria condemnar el cristianisme a la irrelle-
vància si optéssim per tancar-nos en la sagristia
a la calor de l'estufa de l'espai eclesial
davant el "fred" que fa fora. El mateix succe-
ria si caiguéssim en la temptació del camí
fàcil, però estèril, de demanar una adhesió
cega i irracional de l'Evangeli en base a la fe o
al dogma. Per contra, si volem que el missatge
cristià sigui significatiu, en el món d'avui, hem
d'acceptar el desafiament de "jugar el partit"
en el terreny de joc de la raó, promovent un
diàleg valent i sense complexos, això sí, des
del respecte i l'empatia, amb el món, la cièn-
cia, l'ateisme i l'agnosticisme amb l'únic
suport d'un argumentari racionalment consis-
tent, capaç d'establir un diàleg amb el pensa-
ment modern i il·lustrat.

Diàleg sustentat sobre la base d'una convic-
ció profunda: l'espiritualitat Jesu-cristiana i
uni-trinitària, representa una proposta
"potent", des del punt de vista espiritual i teològic,
a traslladar avui, a un món necessitat
d'ofertes de sentit. Proposta, això sí, molt ruti-
nària i manejada, així com poc valorada, reco-
neguda i experimentada. Per això, davant
l'ateisme i les noves espiritualitats, hem de
defensar, sense complexos, la nostra veritat,
defensant la major consistència i fermesa raci-

onal de l'explicació deïsta i teïsta. Utilitzant per a això una sòlida i contrastada argumentació racional i l'enorme instrumental probatori que ofereixen les evidències científiques.

A) Davant l'ateïsmes

Més que demostrar científicament l'existència de Déu, pretensió estèril, l'explicació creient, serà acceptada, enfront de la posició atea, per la suficient força i pes, dels arguments i de les evidències científiques.

El model teïsta Jesu-cristià, ha viscut ple de complexos, davant d'un ateïsmes, que presuma de tenir la ciència i la raó del seu costat.

El cert és que l'explicació fortuïta o fonamentalista del món, peca d'una forma intel·lectual ociosa o indolent que porta a la irracionalitat o sacralització de la ignorància. No em satisfà en absolut la posició d'un ateïsmes o agnòstic, que sosté, que va essent hora de donar mort a la idea de Déu, i d'assumir d'una vegada per totes, que no hi ha més realitat que la realitat finita. Una finitud que cal acceptar-la amb pau, calma i de forma no problemàtica. Ho sento, però a mi aquesta explicació no em deixa, de cap manera, satisfet.

Em diuen, els qui sostenen aquesta postura, que no hi ha res que no pugui ser verificat empíricament. I per tant, l'hem de tirar al cubell del no saber, de la mitologia, de l'irracional, del subjectiu.

Em sembla un error flagrant reduir el què és real a l'empíricament comprovable. Com si només allò que és material, fos l'únic veritable pel sol fet de ser objectiu, determinat i concret.

La realitat no es pot reduir, ni confondre, amb la matèria. L'amor, la llibertat, la bellesa, Déu, són realitats que transcendeixen el material. De fet, són la clau que explica i decanta les principals decisions que pren una persona al llarg de la seva vida. Coneixem de la seva existència, a través de les seves transparències, empremtes, remors i senyals, en el nostre "dia a dia", al Cosmos, a la història, a la biologia...

En aquest diàleg sobre l'existència de Déu acostumo a referir-me a la contemplació d'aquest univers grandios, inabastable i bell com cap altra cosa.

Els pregunto si aquesta realitat esglaiadora, per la majestuositat i solemnitat de la natura o el firmament, no els porta a preguntar-se per

l'Ésser Superior que l'ha creat, pensat o planificat se l'anomeni com se l'anomeni.

Em reconeixen que en aquesta contemplació, igual que el filòsof francès André Comte-Sponville, han experimentat una pau, serenitat, alegria i una felicitat immensa. Que els agradaria que aquests moments i aquesta experiència joiosa es pogués perpetuar durant tota la seva existència.

Però, tanmateix, no tenen la necessitat de transcendir, en la recerca d'un ésser superior, faedor de tot el que existeix. A això l'anomenen "infantilisme" i "escapisme". Em diuen: "gaudeix-lo, assaboreix-lo... i punt". Se senten còmodes en la immanència. Aquesta experiència, diuen, no els projecta al misteri, ni és transparència d'alguna cosa o d'Algú (Déu).

Quan mostro la discrepància, m'assenyalen, de manera relativista, que totes les opinions són legítimes, a la qual cosa els contesto, que seran legítimes, però no igualment consistents des del punt de vista racional.

Els dic que respecto la seva experiència, però no em convenç la seva explicació. Fonamentalment, perquè instal·lar-se exclusivament en l'experiència, suposa mutilar la raó.

L'explicació atea o materialista renuncia a aplicar el principi de causalitat. El preguntar-se "per què", suposa un principi fonamental, en tot saber modern que vulgui aportar una explicació racionalment fundada, i que vulgui ser tingut en consideració per la comunitat científica.

Una cosa és descriure la realitat i una altra és explicar-la. És a dir, preguntar-se pel perquè, del conjunt d'evidències antropològiques, històriques, astrofísiques i proto-biològiques. Mai m'ha convençut l'explicació que les coses són així "perquè sí". Acostumo comentar als meus companys ateus i agnòstics, que en la contemplació de les meravelles de l'univers i de la natura, es queden en els efectes (plaer, serenor...), però renuncien a analitzar les causes, és a dir, a buscar realitats fonamentades que expliquin i "sostinguin" una explicació consistent des del punt de vista racional. Panenberg assenyalarà que la veritable alienació la pateix l'ateïsmes, per auto-limitar-se i auto-incapacitar-se a l'hora de comprendre en profunditat el veritable sentit i fonament de l'ésser humà, del cosmos i de la història.

Alguns ateus, no tots, són militants laïcistes que volen esborrar el fet religiós de la vida

ut, pensat o plani-
omeni.
esta contempla-
ès André Comte-
una pau, sereni-
mensa. Que els
nents i aquesta
perpetuar durant

la necessitat de
n ésser superior,
A això l'anome-
me". Em diuen:
punt". Se senten
Aquesta experi-
al misteri, ni és
o d'Algú (Déu).
ncia, m'assenya-
e totes les opini-
osa els contesto,
qualment consis-
cional.
eva experiència,
xplicació. Fona-
ar-se exclusiva-
mutilar la raó.
alista renuncia a
lilitat. El pregun-
ncipi fonamen-
e vulgui aportar
fundada, i que
ció per la comu-

alitat i una altra
ntar-se pel per-
ntropològiques,
oto-biològiques.
ció que les coses
no comentar als
místics, que en la
es de l'univers i
s efectes (plaer,
malitzar les cau-
s fonamentades
una explicació
ta racional. Pan-
ritable alienació
imitar-se i auto-
prendre en pro-
nament de l'és-
istòria.
ilitants laïcistes
igiós de la vida

pública. A alguns d'ells he tingut l'ocasió d'interpel·lar-los sobre la seva actitud exclouent i antidemocràtica. Estan reproduint els mateixos esquemes de la confessionalitat que patírem sota el règim franquista. El seu lema era: "ateus i rojos, enemics de la pàtria". Una posició que volia imposar una determinada confessió religiosa al conjunt de la societat.

Per contra, la proclama "la religió a la sagristia" reproduceix el mateix esquema fonamentalista i autoritari subjacent en la confessionalitat catòlica. Una societat sense espiritualitat és com una casa sense fonaments.

B) Davant les noves espiritualitats

D'altra banda, les noves teologies i espiritualitats, semblava que venien a desbordar i superar la, segons ells, vella religió anquilosada, decadent i envellida. Per contra, sostinc, que en línia amb una civilització consumista, aquestes espiritualitats només accepten un Déu "a la carta" (postmodern, líquid i "sense carn"). És a dir, "construeixen" una divinitat no personal, a la seva mida, per a "consum intern", que sigui font de pau, gran consol i alegria (molt emotives i tranquil·litzadores). Al meu parer, són espiritualitats fredes i descarnades davant el sofriment i de l'esdevenidor de la resta d'éssers humans. En canvi, des d'una identitat Jesu-cristiana, em sembla necessari fer autocrítica i assumir les interpel·lacions i aportacions de les noves espiritualitats. Però sense concessions gratuïtes ni "tripijocs".

En amplis sectors socials hi ha necessitat i "fam" de transcendència, de noves relacions religioses que donin sentit radical i global a les seves vides. Moltes d'aquestes persones busquen aquests nous camins fora de les esglésies i fora de la fe. Aquí hi ha l'interès pel Zen, el Mindfulness, el Ioga o el Budisme.

Sens dubte, són manifestacions que interpel·len l'espiritualitat Jesu-cristiana. La meva generació, jo soc de la generació del 60, en línia amb la teologia política i la teologia de l'alliberament, ha subratllat i potenciat la importància de la dimensió política de la fe

cristiana, la transformació de la societat i el compromís en favor dels pobres i crucificats. Però hem descuidat i menyspreat la vida interior, el benestar espiritual i la relació amb Déu.

El repte que avui té el teisme cristià és recuperar el propi de la seva espiritualitat: l'abraçada amb Déu als paries d'aquest món. L'experiència cristiana és interior però a partir de la primacia dels pobres. Una ex centralitat que no es troba en les noves espiritualitats.

Amb humilitat, però amb claredat he de dir, que tant l'ateisme com les noves espiritualitats sempre m'han semblat propostes molt "fluixes".

L'ateisme perquè no respon a les aspiracions de plenitud humana i no utilitza la raó humana per explicar, el perquè, el fonament últim de tot el que existeix. I les noves espiritualitats perquè ens "treuen" de la realitat i de la sort que puguin córrer la resta d'éssers humans. No m'interessa una espiritualitat intimista i purament introspectiva (ell s'ho talla i ell s'ho cus) que busca "fondre's" amb l'Absolut. El que Metz o Hans Küng critiquen com una "mística dels ulls tancats", tancats al dolor i patiment dels altres.

Per contra, l'espiritualitat Jesu-cristiana, connecta amb la nostra antropologia (la nostra naturalesa és comunitària). Ens "posa" al món. Em sembla molt més humana, atractiva i suggeridora. Implica buscar Déu a les perifèries del món i en els seus preferits (els empobrits i els crucificats d'avui). Representa una trobada amb Déu que ens "desconnecta", ens "complica" la vida (de vegades fins a entregar-la per amor i compromís per la justícia), i ens treu de la nostra comoditat burgesa.

Davant l'espiritualitat dels "ulls tancats", els seguidors de Jesucrist hem de ser místics d'ulls oberts als problemes de la societat.

No hi ha veritable unió amb Déu si no hi ha compassió (patir amb l'altre). Aquesta és la prova del "cotó", el control de veracitat i d'autenticitat, per saber si estem davant d'una trobada amb Déu o amb mi mateix.